

Gewoon of beperkt?

Hoe Jodendom, Christendom en Islam om gaan met mensen met een handicap

geschreven door Ruth Hessel en André Mulder (Uitgever Meinema Pers 2014, 111 pagina's)

Hoe kun je als zorgverlener aansluiten bij de religieuze achtergrond van iemand met een handicap en wat is de plaats van iemand met een fysieke beperking binnen een religieuze gemeenschap? Ruth Hessel en André Mulder zijn beiden verbonden aan het Lectoraat Theologie & Levensbeschouwing van de Christelijke Hogeschool Windesheim en onderzochten dit. In dit boek laten ze ons zien wat er in de belangrijkste joodse, christelijke en islamitische literatuur over dit onderwerp is geschreven.

Het resultaat is een helder geschreven en handzaam boek, dat door zijn opbouw en beperkte omvang uitnodigt tot lezen. Het woord 'handicap' in de titel wordt in het boek beperkt tot fysieke beperking. Op zich duidelijk, maar het maakt ook nieuwsgierig wat er binnen de literatuur van de genoemde monotheïstische godsdiensten geschreven is over mensen met een verstandelijke beperking. Na een algemene inleiding volgen drie identiek opgebouwde hoofdtukken over 'Opvattingen in het jodendom, het christendom en de islam', gevolgd door een terugblik en een hoofdstuk 'Inzichten, die verbinden'. Het literatuur- en notenoverzicht laat zien hoe grondig de studie verricht is. Aan het literatuuronderzoek dankt het boekje ook een aantal prachtige citaten.

Herkenbaar voor mantelzorgers is bijvoorbeeld dat '...de beperking als beproeving niet alleen geldt voor de mens met een beperking, maar ook voor wie zorg voor hem of haar draagt...' (Iman Loukili, pag. 82).

Al lezend valt een groot aantal overeenkomsten op: In alle drie de beschreven godsdiensten valt het verschil van denken op binnen de levensbeschouwing zelf: van inclusief tot exclusief denken en alle nuances daartussen. Daarnaast wordt in elke godsdienst beschreven dat de ontmoeting met een kwetsbaar medemens een appèl doet op onze morele verantwoordelijkheid en ons (zo) de kans geeft aan onze religieuze plichten te voldoen. Zo illustreren veel uitspraken in het boek de diverse geloofsopvattingen. Ik zal er niet meer noemen: het boekje is toegankelijk genoeg om zelf te lezen!

Eén opmerking resteert na lezing: in ons multiculturele landje zijn nog zoveel meer godsdiensten en levensbeschouwingen; daarom zie ik uit naar een vervolg waarin volgens dezelfde opbouw ook gekeken wordt wat bijvoorbeeld het Boeddhisme, het Hindoeïsme en het Humanisme schrijven over dit thema.